

**INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS
PAR GARKALNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMU 2013.-2024.GADAM
UN ATTĪSTĪBAS PROGRAMMU 2013.-2019.GADAM**

Garkalnes novada pašvaldība informē, ka saskaņā ar Garkalnes novada domes 27.12.2013. lēmumu Nr.14.p.1& ir apstiprināts Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam (turpmāk tekstā – teritorijas plānojums) un izdoti Garkalnes novada domes saistošie noteikumi Nr.26 „Par Garkalnes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.gadam”.

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 11.05.2012. lēmumu Nr.38, Garkalnes novada teritorijas plānojumam un Attīstības programmai ir veikta Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un sagatavots Vides pārskats atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. un 5. pantam un 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām.

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 03.11.2013. atzinumā Nr.33 „Par Garkalnes novada attīstības programmas 2013.–2019.gadam un Garkalnes novada teritorijas plānojuma 2013.–2024.gadam Vides pārskatu” dotajām rekomendācijām un 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punkta prasībām.

Garkalnes novada teritorijas plānojumu un Attīstības programmu izstrādāja SIA „Projekts 3i”, savukārt Vides pārskatu izstrādāja eksperte Inga Gavēna. Vides pārskatā, atspoguļots esošais vides stāvoklis, ar plānošanas dokumentu īstenošanu saistītās vides problēmas un būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai, izvērtētas alternatīvas.

• Vides apsvērumu integrēšana teritorijas plānojumā un attīstības programmā

Garkalnes novada teritorijas plānojums ir attīstības plānošanas instruments, kas veido novada turpmākās attīstības ietvaru un definē teritorijas izmantošanas nosacījumus ciemos un lauku teritorijā. Teritorijas plānojums ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt novada ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus saglabājot tās unikālās vērtības. Jauna teritorijas plānojuma izstrādāšanas nepieciešamību noteica arī jaunie normatīvie akti.

Jaunajā Garkalnes novada teritorijas plānojumā pamatā saglabāti iepriekšējā teritorijas plānojuma risinājumi un nav iekļautas jaunas apbūves teritorijas. Esošās mežu teritorijas saglabātas rekreācijai, mežsaimnieciskai darbībai un dabas aizsardzības mērķiem.

Abos novada plānošanas dokumentos paredzēta komunālās un transporta infrastruktūras attīstība, degradēto teritoriju sakārtošana, novada ainavisko vērtību saglabāšana u.tml., nosakot virkni pasākumu un rīcību, kas samazinās pašreizējo slodzi uz vidi. Teritorijas plānojumā noteiktas aizsargjoslas, definēti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguves teritoriju izmantošanai un attīstībai, apbūves noteikumos noteiktas prasības gan ciemu, gan mežu teritorijās, izvirzīti nosacījumi kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavisko vērtību saglabāšanai.

Vides pārskatā izvērtēts, kā Garkalnes novada teritorijas plānojuma un Attīstības programmas izstrādes mērķi tiek sabalansēti ar dabas un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu un apkārtējās vides uzlabošanu. Atzīmēts, ka abu Garkalnes attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas ietekmju būtiskuma izvērtējums veicams attiecībā uz jūtīgām un no dabas aizsardzības viedokļa vērtīgām teritorijām. Uzskaitītas teritorijas, kuras ir īpaši jutīgas pret antropogēno ietekmi un kurām pievēršama uzmanība - īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, upju un ezeru aizsargjoslas, vērtīgās ainavas, mūsdienu ģeoloģisko procesu attīstības teritorijas. Kā nozīmīgākās izmaiņas, kam pievēršama īpaša uzmanība no vides aspekta, ir:

- Teritorijas bioloģiskās daudzveidības izmaiņas, tai skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatības teritoriju izmaiņas;
- Ainavu daudzveidība un vērtīgas ainavas, ainavu izmaiņas;
- Virszemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas;
- Pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas;
- Meža zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju teritoriju transformācija un apbūve.

Teritorijas plānojumā šie aspekti atspoguļoti teritorijas zonējumā un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk Apbūves noteikumos).

• Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana teritorijas plānojumā

Vides pārskata izstrāde veikta vienlaikus ar Garkalnes novada teritorijas plānojuma un Attīstības programmas izstrādi, lai savlaicīgi identificētu iespējamās vides problēmas, kas saistītas ar plānošanas dokumentu un tajos iekļauto risinājumu īstenošanu. Tas ļāva veikt labojumus plānošanas dokumentos to izstrādes gaitā, kā arī iestrādāt risinājumus iespējamās ietekmes novēršanai vai samazināšanai. Vides pārskatā minēti apsvērumi un iebildumi par atsevišķiem risinājumiem.

Vides pārskata 1.redakcijas sabiedriskā apspriešana notika no 29.07.2013. - 08.09.2013. vienlaicīgi ar Garkalnes novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas sabiedrisko apspriešanu. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika Bergos, 20.08.2013. Sabiedrības interese par Vides pārskatu bija neliela, un jautājumi tika uzdoti galvenokārt par teritorijas plānojumu. Par Vides pārskatu netika saņemti iedzīvotāju iesniegumi, tādēļ, sagatavojot Vides pārskata gala redakciju, tika ņemti vērā institūciju atzinumi.

Teritorijas plānojuma pilnveidotajā redakcijā, kuras sabiedriskā apspriešana notika no 28.10.2013. -17.11.2013., tika ņemti vērā Vides pārskata ieteikumi un secinājumi. Rezultātā Vides pārskatā un par to sniegtajā Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā netika izvirzītas prasības izstrādāt citus plānojuma risinājumus.

Atbilstoši normatīvo aktu noteiktajai kārtībai, Garkalnes novada dome 26.11.2013.pieņēma lēmumu (sēdas protokols Nr.12. 1.§). par Garkalnes novada teritorijas plānojuma galīgās redakcijas apstiprināšanu. Ar galīgo redakciju bija iespējams iepazīties no 02.12.2013. -23.12.2013. Šajā laika posmā netika veiktas nekādas izmaiņas Garkalnes novada teritorijas plānojuma atļautajā izmantošanā un teritorijas izmantošanas aprobežojumos.

Vides pārskatā ietverts katra plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo tiešo un netiešo, īslaicīgo, vidēji ilgo un ilglaicīgo, kā arī summāro ietekmju vērtējums. Vērtējot Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošanas iespējamās ietekmes, Vides pārskatā netika konstatētas iespējamās negatīvas kumulatīvās ietekmes. Uzsvērts, ka, īstenojot plānošanas dokumentus, jāievēro vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, t.sk. likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un tam pakārtotie normatīvie akti, kas nodrošina ietekmju novērtējumu pirms paredzētās darbības uzsākšanas un nodrošina lēmuma pieņemējam nepieciešamo informāciju, tādējādi novēršot vai maksimāli samazinot kā katra konkrēta projekta ietekmes, tā summārās ietekmes.

Vides pārskatā norādīts, ka kopumā Teritorijas plānojums, tai skaitā Apbūves noteikumi vērsti uz novada ilgtspējīgu attīstību un tajos ietvertās vides aizsardzības prasības atbilst normatīvo aktu prasībām un nodrošina videi draudzīgu un ilgtspējīgu attīstību novada ciemos.

Vienlaikus vērsta uzmanība uz atsevišķām teritorijas plānojuma nostādnēm par jaunās apbūves plānošanu un būvniecību teritorijās, kur vispirms nepieciešama izpēte un

inžiertehniskie sagatavošanas darbi. Secināts, ka gadījumā, kad tiek veikta apbūve visās ieplānotajās apbūves teritorijās, būtiskākā kumulatīvā ietekme var būt negatīvā ietekme uz virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu kvalitāti. Negatīvo ietekmi būtiski pastiprinātu atbilstošas komunālās infrastruktūras, it sevišķi centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas trūkums.

Vides pārskatā doti ieteikumi Attīstības programmai, uzsverot, ka, lai izvairītos no iespējamām negatīvām ietekmēm, jāpievērš uzmanība šādiem aspektiem:

- Uzsākot projektu īstenošanu, individuāli jāizvērtē to potenciālā ietekme uz gruntsūdeņu kvalitāti un ūdens resursiem. Vietās, kur tas nepieciešams, jāpiemēro ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tai skaitā pazemes ūdens ņemšanas vietu ķīmiskajā aizsargjoslās;
- Uzmanība pievēršama notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanas, ūdensapgādes un siltumapgādes risinājumiem, maksimāli nodrošinot pieslēgumu centralizētiem tīkliem vai izvēloties videi draudzīgus individuālos risinājumus;
- Visa veida būvniecības procesos ievērojama laba būvniecības prakse, darbības atbilstība vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām;
- Veicot ielu labiekārtošanu un rekonstrukciju, iespēju robežās jānodrošina lietus ūdeņu savākšana un jāizstrādā risinājumi lietus ūdeņu kanalizācijas izplūdes aprīkošanai ar minimālu attīrīšanu, vismaz no naftas produktiem;
- Jāveic plānotās infrastruktūras attīstības ietekmes izvērtējums, izvēloties tādas infrastruktūras attīstības risinājumus, kas minimāli ietekmē dabas pamatnes vērtības;
- Tūrisma attīstība var radīt tiešu ietekmi uz vidi, ja nebūs piemērota infrastruktūra un atbilstošs labiekārtojums tūristu apmeklētajās teritorijās - īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, ezerus, vērtīgās mežu teritorijas;
- Jāveic vides politikas realizācijas pasākumi: sabiedrības izglītošana un informēšana, aktīvas vides aizsardzības pasākumu kampaņas, sabiedrības vides izglītības un apziņas veicināšana;

Vides pārskatā atzīmēts, ka vairāki no Attīstības programmas stratēģiskajā daļā paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem tieši sasaucas ar šiem pasākumiem, kas veicami negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai, piemēram, transporta infrastruktūras uzlabošana, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pilnveidošana, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana un plānotā ēku renovācija, kā arī citi pasākumi, kas vērsti uz novada vides kvalitātes uzlabošanu.

Par Attīstības programmas, Teritorijas plānojuma 1.redakcijas un Vides pārskata projektu saņemti atzinumi no Lielrīgas reģionālā vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes, Rīgas plānošanas reģiona administrācijas un Veselības inspekcijas. Lielrīgas reģionālā vides norādījusi uz vairākām nepilnībām Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā, Apbūves noteikumos un grafiskajā daļā, kā arī vērsusi uzmanību uz neprecizitātēm iezīmējot un aprakstot pazemes ūdensgūtnu aizsargjoslas. Gala redakcijā attiecīgās sadaļas tika koriģētas.

Vides pārskatā konstatēts, ka Garkalnes novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošana nav saistāma ar būtisku negatīvu ietekmi uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas (*Natura 2000*) teritorijām, tādēļ kompensējošie pasākumi nav nepieciešami. Plānošanas dokumentos nav paredzētas tādas darbības, kas varētu radīt pārrobežu ietekmi.

Vides pārraudzības valsts biroja 03.11.2013. atzinumā Nr.33, rekomendēts ņemt vērā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus. Tie tika iestrādāti teritorijas plānojuma galīgajā redakcijā un pieņemts lēmums virzīt Garkalnes novada teritorijas plānojuma izstrādes gaitu normatīvo aktu noteiktajā kārtībā, to apstiprinot un izdodot pašvaldības saistošos noteikumus.

- **Pieņemtā teritorijas plānojuma varianta pamatojums**

Vides pārskatā vērtētas Garkalnes novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma īstenošanas ietekmes. Garkalnes novada teritorijas plānojumam nav paredzēts alternatīvs risinājuma variants, tādēļ izstrādājot Vides pārskatu, tika apskatīta tā saucamā „nulles” alternatīva, kad tiek saglabāta teritorijas pašreizējā izmantošana. Secināts, ka gadījumā, ja jaunais Garkalnes novada teritorijas plānojums, netiek realizēts, tas var novest pie nepārdomātas vai pat nevēlamas būvniecības, tādējādi arī šo alternatīvu nevar uzskatīt par piemērotāko Garkalnes novada attīstības veicināšanai.

Vides pārskatā norādīts, ka Garkalnes novada teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi attiecībā uz plānotā (atļauto) teritorijas izmantošanu nav pretrunā ar vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī tas atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem dabas aizsardzības mērķiem, un tā realizācija neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. Natura 2000 teritorijām.

Tādējādi Garkalnes novada teritorijas plānojumu ir iespējams īstenot, ja tiek ievēroti plānojumā esošie nosacījumi, kā arī normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības.

- **Pasākumi teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa veikšanai**

Lai konstatētu Garkalnes novada teritorijas plānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, Garkalnes novada pašvaldība veiks Garkalnes novada teritorijas plānojuma īstenošanas novērtējumu, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu, vismaz divreiz plānošanas periodā (2019. un 2024.gadā) pašvaldība izstrādās monitoringa ziņojumu, ko iesniegs Vides pārraudzības valsts birojā.

Ar apstiprināto Garkalnes novada teritorijas plānojumu, Attīstības programmu un Vides pārskatu var iepazīties Garkalnes novada domes administratīvajā ēkā, Rīgā, Brīvības gatvē 455 (Bergos), kā arī Garkalnes novada pašvaldības mājas lapā www.garkalne.lv.

Garkalnes novada teritorijas plānojums, Attīstības programma un Vides pārskats izstrādāts izstrādāts Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/056 "Garkalnes novada attīstības programmas un teritorijas plānojuma izstrāde" ietvaros.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

